

Umeščenost starih (predbolonjskih) študijskih programov v nov (bolonjski) visokošolski sistem izobraževanja - Bosna in Hercegovina

Začetni dokument v procesu izgradnje in vzpostavitvi ogrodja kvalifikacij v Bosni in Hercegovini je dokument »Odluka o usvajanju osnova kvalifikacijskega okvira u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 31/11).

S strani institucije Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja (CIP) iz Bosne in Hercegovine (glej: <http://www.cip.gov.ba/>), ki v skladu s členom IX.2 Konvencije o priznavanju visokošolskih kvalifikacij v Evropski regiji (Ur. l. RS, št. 45/99 – mednarodne pogodbe št. 14/99, v nadaljevanju Lizbonska konvencija) posreduje uradne informacije v zvezi z izobraževanjem v tej državi, smo prejeli pojasnilo glede primerljivosti starih (predbolonjskih) študijskih programov z novimi (bolonjskimi) študijskimi programi.

Dokument »Odluka o usvajanju osnova kvalifikacijskega okvira u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 31/11) opredeljuje, koordinira, usmerja in uvršča kvalifikacije v strukturo osmih referenčnih ravni (nekatero od njih, imajo lahko tudi pod- ravni). Vsaka referenčna raven obsega kombinacijo znanja, spretnosti in kompetenc, oziroma standard učnih dosežkov in predhodnih kvalifikacijskih ravni, iz česar je mogoče sklepati, da vsaka višja raven kvalifikacije pomeni, da ima oseba več znanja, spretnosti in kompetenc kot učnih izidov, ki omogočajo primerjavo kvalifikacij na temelju istega sistema ocenjevanja, in večje objektivnosti pri ocenjevanju dosežkov. S tem se olajšuje vertikalno in horizontalno prehodnost med študijskimi programi skozi celoten sistem izobraževanja in usposabljanja tako v Bosni in Hercegovini kot izven nje.

Razmerje do ISCED in EOK (EQF)		Kvalifikacijsko ogrodje BiH			Prejšnji sistem v BiH zasnovan na stopnjah strokovne izobrazbe		
Raven po ISCED	EOK (EQF)	Kvalifikacija	Zaključeno izobraževanje	Raven	Stopnja strokovne izobrazbe	Zaključena šola	Kvalifikacija
1 in 2A	1	Nekvalificirani radnik	Osnovno obrazovanje	1	I.	Osnovna škola	Nekvalificirani radnik (NK)
2B	2	Niskokvalificirani radnik	Programi stročnog osposobljavanja	2	II	Osnovna škola i stručna osposobljenost	Polukvalificirani radnik (PKV)
3C	3	Kvalificirani radnik	Srednje stručno obrazovanje i obuka	3	III.	Trogodišnja srednja škola	Kvalificirani radnik - KV (srednja stručna sprema) III Stepen
3A 3B	4	Opće ili specializirani kvalificirani radnik	Srednje opće i tehničko obrazovanje	4	IV.	Četverogodišnja srednja škola	Srednja stručna sprema – IV. Stepen
4A 4B	5	Visokokvalificirani radnik specializiran za određeno zanimanje	Postsekundarno obrazovanje uključujući majstorske i srodne ispite	5	V.	Specializacija na osnovu stručnosti srednjeg obrazovanja	Visokokvalificiran radnik - VKV
5B	6	Bachelor ili Baccalaureat	Prvi ciklus visokog obrazovanja	6	VI	Viša škola	Viša stručna sprema - VŠS
5A	7	Master	Drugi ciklus visokog obrazovanja	7	VII./1	Fakultet – osnovne studije	Visoka stručna sprema - VSS
5	8	Doktorat	Treći ciklus visokog obrazovanja	8	VII./1	Specializacija	Magistar specialist
6					VII./2	Magisterij	Magistar nauka
					VIII.	doktorat	Doktor nauka

Iz preglednice ravni Ogrodja kvalifikacij je razvidno sledeče:

- Bachelor in Viša stročna sprema - VŠS (VI.1) sta umeščena na šesto raven,
- Master, Visoka stročna sprema – VŠS (VII./1) in Magistar specialist (VII./1) so umeščeni na sedmo raven,
- Doktorat (po pred-bolonjskem in bolonjskem sistemu visokošolskega izobraževanja) in Magistar nauka so umeščeni na osmo raven.

Iz navedenega dokumenta je tudi razvidno, da se bo razmerje med obstoječim sistemom v Bosni in Hercegovini, ki temelji na stopnjah strokovne izobrazbe in kvalifikacijami kot jih opredeljuje Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK oz. EQF) podrobneje določevalo in opredeljevalo s spremembami in dopolnitvami obstoječih zakonov, po potrebi pa tudi s posebnimi zakonskimi predpisi in podzakonskimi akti.

Pripravil: ENIC-NARIC center

